

Jaarverslag 2018

van de

Stichting Museum Maassluis

Stichting Museum Maassluis
Zuiddijk 16-18
3143 AS Maassluis

Inhoud

Het bestuur en het vaste personeel

Financiën

Contacten met de gemeente

Samenwerking met andere organisaties

Tentoonstellingen

Educatie

Activiteiten en bezoeken

Collectie

Aanwinsten, schenkingen, bruiklenen en andere verwervingen

De vrijwilligers

Publiciteit

Tot slot

Het bestuur

Op 1 januari 2018 had het bestuur de volgende samenstelling:

- J.R.K. (Hans) Ploeg, voorzitter;
- J.J. (Hans) Eijsackers, secretaris (en samen met Hans Ploeg contactpersoon voor de Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis);
- L.J.H. (Leo) van Mil, penningmeester;
- C.W. (Kees) Tempelaars, namens de Historische Vereniging Maassluis;
- V. (Victor) Knippenberg, namens de vereniging Vrienden van het Museum Maassluis

Naast een aantal overlegmomenten in kleinere kring kwam het bestuur in het verslagjaar 7 keer in voltalligheid bijeen. Aan de bestuursvergaderingen werd zo veel mogelijk deelgenomen door de vaste medewerkers Pieter van Houten (conservator) en Caroline Schillemans (educator).

Het bestuur hield zich in dit jaar voornamelijk bezig met de organisatie van het museum, de werving van vrijwilligers, de planning van de tentoonstellingen, de financiën, de publiciteit, de externe contacten en het op orde houden van het gebouw.

Het bestuur heeft in voorgaande jaren deelgenomen aan lokale culturele verdiepingsprocessen en heeft daarmee inbreng gehad in de gemeentelijke Cultuurvisie “Aantrekkelijk wonen, werken en leven in Maassluis”.

De aan het museum bestede vrijwilligerstijd van het bestuur bedraagt ongeveer 1200 uur. Ook door conservator en educator zijn vele uren buiten hun normale aanstellingsuren aan het museum besteed.

Na de discussie in 2017 over uitbreiding van het Museum door aankoop van het belendende pand Zuidijk 20 en het afzien daarvan werd voorzichtig gepreludeerd over verbouw en een uitbreiding richting tuin. De discussie hing mede af van de al dan niet blijvende aanwezigheid van de Historische Vereniging.

Na een korte maar intensieve sollicitatieprocedure in het najaar van 2017 trad per 1 januari 2018 Caroline Schillemans uit Gouda als Educator in dienst van Museum Maassluis als opvolgster van Friedie Kloen. Van Friedie werd op 18 januari afscheid genomen. Zij kreeg door locoburgemeester Keijzer de speld van verdienste opgespeld.

Financiën

Het Financieel Jaarverslag 2018 werd door het bestuur vastgesteld en separaat aan de gemeente aangeboden. De gemeente verleende voor dit verslag vrijstelling van controle door de accountant, omdat het bedrag grotendeels en overzichtelijk was besteed aan de bekostiging van de twee vaste krachten en aan de huur van het gebouw.

Voor het verslagjaar was wederom een gemeentelijke bijdrage beschikbaar van € 120.000

Voor de gedetailleerde verantwoording van de financiën over het boekjaar 2018 wordt verwezen naar het Financieel Jaarverslag.

Contacten met de gemeente Maassluis

Met de gemeente in de personen van burgemeester E.J. (Edo) Haan die wethouder D. (David) van der Houwen verving en de heer W.L.J. (Wim) Maagdenburg is regelmatig overleg geweest door voorzitter, secretaris en/of penningmeester van de stichting Museum Maassluis over financiële en personele zaken.

In de gemeentelijke meerjarenraming 2016 – 2019 en dus ook in de museumbegroting voor 2018 is tot grote vreugde van het bestuur voor het Museum een jaarlijks bedrag van € 120.000 opgenomen en in de raad vastgesteld.

Over bouwkundige en technische zaken het museum pand betreffende was er regelmatig overleg tussen de conservator en Leen van der Struijs van de afdeling Accommodatiezaken van de gemeente.

Voor w.b. exploitatie- en gedragscodes handelde het museum in 2018 overeenkomstig de in 2017 vastgestelde combinatie van ‘Maassluisse voorwaarden’ en de voor musea verplichte ‘Museumnorm’ als uitgangspunt voor de subsidiebeschikking.

Samenwerking met andere organisaties

Halverwege het jaar 2014 is de Historische Vereniging Maassluis ingetrokken in het bovenkantoor van het museum. Het HVM-bestuur hield zijn bestuursvergaderingen in de Podiumzaal, zijn Algemene Ledenvergadering en de Kerstborrel voor de vrijwilligers in de Tuinzaal.

Ook de diverse commissies en werkgroepen van de HVM vergaderen of komen anderszins bijeen in het Museum.

Het museum heeft een statutair vastgelegde band met de Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis. Aan de vergaderingen van het bestuur van de Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis werd namens het bestuur deelgenomen door Hans Ploeg of Hans Eijsackers voor uitwisseling van informatie en afstemming van activiteiten. De Vereniging Vrienden hield haar jaarlijkse zog. Vriendendag op zondag 18 februari, de Algemene Ledenvergadering op 18 april 2018, beide in de Tuinzaal en de Taxatiedag op 4 oktober in de Podiumzaal. Van de activiteiten van de Vrienden wordt ook elders in dit verslag blijk gegeven.

Er is in de afgelopen jaren een hechte samenwerking ontstaan met de Maassluisse Kunstenaars en de Kunst- en Cultuur-Academie. In de paragraaf “Tentoonstellingen” wordt daar nader op ingegaan.

Het museum is vertegenwoordigd in de Werkgroep Cultuurmenu Basisonderwijs (v/h Kunstzinnige Vorming Schooljeugd), die al sinds de jaren tachtig actief is in Maassluis. In deze werkgroep zijn vertegenwoordigd: alle culturele instellingen in de regio Maassluis die het aanbod leveren, de cultuurcoördinatoren van de basisscholen, de Culturele Raad Maassluis en een coördinator vanuit de gemeente Maassluis.

Ook is er overleg geweest met de Maassluisse Cultuurmakelaar, de Stadspromotor en Ervaar Maassluis.

De conservator Pieter van Houten was betrokken bij de organisatie van de restauratie van een tweetal 17de eeuwse regentenportretten uit het stadhuis in 2017. Een derde portret is gerestaureerd in Restauratieatelier Rotterdam en in maart geretourneerd naar het stadhuis.

De Govert van Wijnstichting vergadert regelmatig in het museum.

Het Nationaal Sleepvaartmuseum maakte 2 keer gebruik van de Tuinzaal voor de opening van tentoonstellingen (met toespraken e.d.).

Tentoonstellingen en activiteiten in Tuinzaal (T), Podiumzaal (P), De Vries Kabinet (V), soms in de hal (H).

- Tentoonstelling ‘t Maassluis Schippertje’, collectie Piet Damsteeg: 25.11 2017 t/m 28.2 in V.
- Tentoonstelling ‘Corstiaan Willem Smith’: 9.9.2017 t/m 2.1. 2018 in T.
- Tentoonstelling Henk Valstar, ‘Zoeken, hopen en vragen vormgeven’ van 5.1 t/m 2.4 april in T.
- Tentoonstelling ‘3+4, een mythologische verkenning’. Zeefdrukken van Jack Moerman: 3.2 t/m 15.4 in V.
- Tentoonstelling ‘Ja, Kunst’ Maassluis kunstenaars en gasten: 14.4 t/m 14.5 in P en H.
- Tentoonstelling ‘100 jaar Kunst na Arbeid’: 14.4 t/m 24.6 in V.
- Tentoonstelling ‘Onverwachte ontmoetingen’ kunstwerken uit eigen collectie van 12.5 t/m 22.7 in T.
- Tentoonstelling ‘Luuk Scholten, houtsnijdrukken: 30.6 t/m 7.10 in V.
- Tentoonstelling van KCA- studenten ‘Beweging - Verandering’: 28.7 verlengd tot 27.10 in T
- (Tentoonstelling Andre van der Hout ‘De Terugkeer’ van 2.9 tot medio nov. T. is vervallen.
- (Tentoonstelling over de Wip (opgravingen) is vanwege te weinig materiaal vervallen.
- Tentoonstelling ‘Verbintenissen’, Geertrui van de Craats: 10.10 t/m 12.1.2019 in T en V.
- Op verzoek van de gemeente Maassluis werd in samenwerking met de HVM een kleine reizende tentoonstelling gerealiseerd over het bombardement op Maassluis in maart 1943. Deze expositie heeft in het stadhuis, Grote Kerk, bibliotheek en op enkele andere locaties in de stad gestaan.
- Op 25 januari was het museum de basis van ‘Maassluis Belang’ om haar verkiezingsprogramma te presenteren.
- De Kunst- en Atelierroute Maassluis op 14 en 15 april. De opening van de route werd in het museum verricht door Marcel van Raaij, voorzitter van de Culturele Raad Maassluis.
- Op 18 februari was de Vriendendag van de Vrienden van het Museum in P en T.
- Op 12 oktober werd de door de Vrienden georganiseerde Taxatiedag in het museum gehouden.
- Diverse groepen ambtenaren bezochten het museum voor een historiequiz en een drankje nadat zij een rondleiding van de Historische Vereniging hadden genoten.
- Na afloop van de Stadsquiz ter ere van het 35 jarig bestaan van de Historische Vereniging Maassluis is er een kleine tentoonstelling ingericht met de vogelhuisjes die voor de Stadsquiz gemaakt moesten worden in H.
- KCA-cursus door Ineke Vink op 3 maandagmiddagen: 24 sept., 19 nov., 15 apr. 2019

Educatie in het museum in 2018

In het kader van het Cultuurmenu maakten leerlingen van groep 5 van de Maassluise basisscholen kennis met de vele aspecten van Museum Maassluis: zij bekeken met museumdocent Friedie Kloen de tentoonstellingen van Henk Valstar, leerden kijken naar kunst en ervarden dat kunst inspireert om zelf aan de slag te gaan. De Dijkzaal met de Maassluise historie werd ook bezocht. Ter voorbereiding werd daartoe eerst op school een gastles gegeven over de taken van een museum, zoals verzamelen, bewaren en tentoonstellen.

Bij de tentoonstelling 'Verbintenissen' werd door de kunstenares Geertrui v.d. Craats een museumles georganiseerd waaraan het Revislyceum Maassluis deelnam.

Aan het Cultuurmenu werd deelgenomen door 102 leerlingen.

De educatieve activiteiten van Friedie Kloen werden voortgezet door educator Caroline Schillemans.

Collectie

In 2018 werd het omnummeringsproject van het schilderijendepot afgerond. Alle stellingen zijn opnieuw voorzien van nummers, evenals de planken en de dozen met kunstwerken. Diverse stellingen werden opnieuw ingedeeld en rekken aangepast. Alle objecten hebben nu een nieuwe vaste standplaats die genoteerd staat in de ADLIB-basisregistratie. Door deze controle en aanpassingen zijn diverse 'verdwenen' objecten boven water gekomen. Ook is geconstateerd dat enkele objecten niet te vinden zijn. Deze objecten zijn genoteerd als 'niet aangetroffen 2018'.

Bij een tentoonstelling worden diverse kunstwerken in passe-partout gezet. Deze passe-partouts blijven bij het object en dit betekent een nieuwe standplaats. Dus ook bij tentoonstellingen zijn aanpassingen in de basisregistratie regelmatig noodzakelijk.

Daarnaast is ook het fotograferen van objecten die in het schilderijendepot zijn opgeslagen afgerond. Dit megaproject is de afgelopen jaren uitgevoerd door Herman Dibbetz. Hij heeft alle objecten in de hand gehad en er, voor de ADLIB-basisregistratie, een foto van gemaakt. Herman is ondertussen gestart met het fotograferen van objecten in het historisch depot.

Daarnaast worden er ook veel documenten en foto's gescand. Dit is een doorgaande klus die door Samia Mustafa wordt uitgevoerd naast haar werkzaamheden aan de balie. Ook deze afbeeldingen worden aan de ADLIB-basisregistratie toegevoegd.

Door de registratoren, op dinsdag en donderdag, worden objecten beschreven. Wat is het, hoe ziet het eruit, waar komt het vandaan, wie is de schenker/verkoper etc. In 2018 zijn er 929 beschrijvingen toegevoegd. In totaal kent de museumcollectie 20693 beschrijvingen van objecten.

Een lang gekoesterde wens waren beugels rondom enkele belangrijke historische schilderijen in het stadhuis. Dit jaar zijn mooie roestvrijstalen beugels gerealiseerd. De schilderijen hangen nu een stuk veiliger.

Vermeldenswaardig is, dat het vriendenbestuur er bij de verzelfstandiging van het museum voor heeft gekozen om een aantal objecten aan het museum in bruikleen te geven in plaats van te schenken. De doorstart van het museum is echter succesvol verlopen en daarom heeft het bestuur van de Vrienden eind 2018 besloten om de bruiklenen om te zetten in schenkingen. Het betreft alle werken van Johann Oberreiter, de schilderijen 'MA 46 op zee' en 'Schanshoofd met botter' van C.W. Smith en de foto's 'De strijd om het geloof' van Peter Farla.

Aanwinsten, schenkingen, bruiklenen en verwervingen, een selectie:

- Frans Bianchi schilderde de tuin van het museum en schonk dit werk via de Vrienden aan het museum.
- Aangekocht werd het boek Poppioniers van oud-Maassluizer Tom Steenberg.
- Van Maassluise bedrijven, politieke partijen en winkels werden diverse folders, flyers, tasje etc. verworven.
- N.a.v. de Henk Valstar tentoonstelling kreeg het museum een aantal nieuwjaarswensen ontworpen door deze Maassluizer.
- Slijterij Zonneveld schonk een aantal bierflesjes (leeg) met Maassluise opschriften, waaronder 'De Maassluizer vissersvloot'.
- Een bijzonder mooi portret van Krijntje Smith in Maassluizer dracht werd geschonken.
- Een gevelsteen uit 1882 werd geschonken.
- Uit een nalatenschap verwierf het museum een clownskop van Jan van Heel.
- Vanuit de Kunstuitleen Maassluis werden enkele kunstwerken van Maassluise kunstenaars aan de collectie toegevoegd, o.a. fotowerk van Martin Luijendijk.
- Jack Moerman schonk ter gelegenheid van zijn expositie in het museum een kleurige zeefdruk van zijn hand.
- Een diploma 50 jaar pakhuisknecht bij Gebroeders Steur uit 1925.
- Een aanplakbiljet uit 1872 m.b.t. de viering de onafhankelijkheid.
- Diverse DVD's met scènes opgenomen in Maassluis.
- Enkele exemplaren van de Hoekse Lijnkrant.
- Een model van een bus 'Hoekse Lijn'.
- Een pentekening van Charles J. Kemper van de Stadhuisgade.
- Via Hans Ploeg kreeg het museum twee verhuisdozen met balpennen van een verzamelaar. De baliemedewerkers hebben alle Maassluise exemplaren eruit gehaald. Deze worden nog beschreven en opgenomen in de museumcollectie.
- N.a.v. de tentoonstelling over de schilder C.W.Smith werden enkele werken van zijn hand en van zijn zoon Jan aan het museum geschonken.

Alle binnengekomen objecten werden beschreven en voorzien van een registratienummer opgenomen in het AdLib systeem.

Aan Museum Henriëtte Polak in Zutphen werd een werk van Theodoor Heynes uitgeleend. Aan het verhalenhuis Belvédère in Rotterdam een werk van Wally Elenbaas.

De vrijwilligers

In het vrijwilligersbestand vonden wat veranderingen plaats, er vielen wat vrijwilligers tijdelijk uit, of namen afscheid van het museum. Het aantal vrijwilligers stabiliseerde zich uiteindelijk op 56 personen, de leden van het bestuur niet meegerekend. De verdeling binnen dit bestand onder leiding van conservator en educator naar educatie, tentoonstellingen, conserveren & registreren, balie & administratie en de bibliotheek werkt prima en is een succesvolle formule bij het met weinig mensen vervullen van de vele taken binnen het Museum.

Om nieuwe vrijwilligers te werven heeft Museum Maassluis een oproep gedaan via de vrijwilligersbank en in De Schakel. Dit leverde behoorlijk wat aanmeldingen op voor balie-medewerker. Zeven nieuwe vrijwilligers zijn nu actief bij de balie, in het depot en in de collectieregistratie. Daarnaast meldden 2 vrijwilligers zich aan voor de ICT zij hebben met behulp van diverse componenten de mogelijkheden en de snelheid van het museumnetwerk verbeterd.

Door middel van de "Ditjes en datjes" van Pieter van Houten werden alle betrokkenen regelmatig op de hoogte gehouden van activiteiten en andere wetenswaardigheden van het Museum.

Manja Korving heeft van de geplukte kweeperen uit de museumtuin heerlijke jam gemaakt. De potjes zijn verdeeld over de vrijwilligers.

Fotograaf en vormgever Peter Farla heeft een mooie banner gemaakt in de kleuren van het museum. De banner wordt gebruikt bij activiteiten binnen en buiten het museum.

Bestuurslid Hans Eijsackers heeft speciaal voor de nieuwe medewerker Caroline Schillemans een wandeling door Maassluis georganiseerd. Naast Caroline namen ook verschillende vrijwilligers de kans waar om een rondleiding te krijgen van deze professionele HVM-gids.

Op 19 december genoten vrijwilligers, bestuursleden van het Museum en de Vrienden van het Museum van een eindejaarsbijeenkomst in de bovenverdieping van Monsieur Paul, waarbij het thema 'Tapas' was. Dit feestelijke samenzijn werd financieel mogelijk gemaakt door de Vrienden van het Museum Maassluis.

Johan Steketee maakte voor de 3D-presentatie een programma met de titel: 'Beelden van Maassluis', over de diverse kunstwerken in de buitenruimte.

In samenspraak met de balievrijwilligers worden door Hans Ploeg de roosters voor de baliebezetting opgesteld voor een periode van drie maanden vooruit. De roosters zijn voorzien van de e-mailadressen en werken prima in geval van verhinderingen en vervangingen. Het bezetten van de balie levert af en toe, tijdens vakantie en griepgolven, wat hoofdbrekers op. Met hulp van de 'vliegende kiepen' Janny van den Hoek en Henk van der Sluis zijn de meeste problemen opgelost.

In verband met geplande schilders- en voegwerkzaamheden van de buurman werden de fruitbomen die te dicht op de gevel stonden door de vrijwilligers uitgegraven en opnieuw elders in de tuin geplant.

Diverse vrijwilligers hebben in 2018 cursussen gevolgd bij het Erfgoedhuis in Delft o.a. over klantvriendelijkheid, good housekeeping, het nummeren van objecten, sponsoring en fondsenwerving.

Het aantal door de vrijwilligers in 2018 bestede uren bedroeg om en nabij de 3500. Dat betreft in ieder geval aan reguliere werkzaamheden minimaal: de Balie 6 dagen per week twee personen 3.5 uur per dag, elke dinsdagochtend ca. 8 pers x 4 uur, elke donderdagmorgen ca. 4 pers x 3 uur, en daarboven een zeer groot aantal uren wegens extra inzet, bij extra activiteiten en bij de opbouw en afbraak van tentoonstellingen.

Publiciteit

Veel informatie over exposities naar de lokale en regionale media werd verzorgd door Jan Buijsse.

Met grote regelmaat werden persberichten en nieuwsberichten uitgebracht over tentoonstellingen, openingen, educatie voor schoolklassen, het werk van de vrijwilligers. De lokale en regionale media werden daar zo veel mogelijk bij betrokken.

De website werd regelmatig geactualiseerd en in de loop van 2018 vervangen door een geheel nieuwe, opnieuw ingerichte versie, die zowel voor de bezoeker als voor de webmasters veel gebruiksvriendelijker is. Met de plaatsing van de jaarverslagen op de website werd ook voldaan aan onze ANBI status.

Het museum is gedurende het verslagjaar begonnen mee te doen met het zog. 'collectievissen'. Musea maken in een twitterbericht n.a.v. een thema of trefwoord een stukje van hun collectie zichtbaar. Museum Maassluis doet dit niet via twitter, maar via Facebook. Regelmatig wordt er met een plaatje en tekstje aandacht besteed aan objecten uit de museumcollectie.

In 2018 werd een boekje over het 60-jarig kunstenaars jubileum van Geertrui v.d. Craats gepubliceerd. Daarnaast zijn er zeven nieuwe ansichtenkaarten uitgegeven (n.a.v. de exposities van Valstar, Moerman, Scholten, v.d. Craats en de expositie 'Onverwachte Ontmoetingen').

Tot Slot

De Podiumzaal is deels heringericht. Zo kwamen er vloerbedekking en gordijnen bij de ramen. De akoestiek is enorm verbeterd en het is een gezelligere ruimte geworden. Ook in 2019 wordt er gewerkt aan de verdere inrichting van de Podiumzaal.

Museum Maassluis deed samen met de Vrienden ook mee aan de door de Historische Vereniging georganiseerde Stadsquiz. Het team kwam regelmatig bijeen, verdeelde de vragen, overlegde, maakte berekeningen, timmerde en schilderde en had eigenlijk moeten winnen (net als al die anderen teams). De teamnaam was 'Museummatties'.

Het jaar 2018 was rijk aan activiteiten en verliep voorspoedig. Het geregistreerde aantal bezoekers was 3775 (3740 in 2017, 4951 in 2016 en 4318 in 2015). Van de bezoekers hadden er 905 een museumkaart en 346 kinderen kwamen in groepsverband voor het Cultuurmenu. Het aantal bezoekers is inclusief de naar schatting 700 belangstellenden die bij openingen van tentoonstellingen, tijdens de Kunstroute en op Monumentendagen een of meerdere keren van de gelegenheid gebruik maakten om de diverse ruimtes te bezichtigen.

Samenwerking met andere instanties werd geïntensiveerd.

Eind 2018 kwamen de besturen van het Museum, de Vrienden en de HVM tot de overtuiging, dat intensier samengaan zowel voor het Museum als voor de HVM een noodzaak was voor een gezonde toekomst. Aan het bureau Staag, onderdeel van Museummakers, is gevraagd om de wenselijkheid van een nauwere samenwerking te onderzoeken en er handen en voeten aan te geven. Daarbij wordt in tweede instantie ook gekeken naar herinrichting van het museumgebouw en eventuele verbouwing.

Voor een aanpassing van de vaste presentatie in de Dijkzaal is contact gelegd met 'Tekst & Uitleg'. Dit bureau kan adviseren bij de modernisering van de tentoonstelling over de geschiedenis van Maassluis. De bedoeling is de door de Historische Vereniging uitgegeven Canon van Maassluis als leidraad te gebruiken.

Tijdens een officieel kennismakingsbezoek van de besturen van Museum, Vrienden en HVM met de 'nieuwe' wethouder van Cultuur, mevrouw Corine Bronsveld-Snoep, werd dit plan alvast aangekondigd. Uiteraard werd afgesproken, dat we haar op de hoogte zouden houden van het proces en het plan officieel ter goedkeuring zouden aanbieden zo gauw het handen en voeten zou hebben gekregen.

De inzet van heel veel tijd, enthousiasme en doorzettingsvermogen van de vrijwilligers en de vaste krachten was groot en dat is voor het goed functioneren van het museum onontbeerlijk. Met de gemeentelijke bijdrage van € 120.000,- zijn we er in geslaagd het museum basaal te laten functioneren. Het is daarom verheugend dat deze bijdrage in de meerjarenbegroting van de gemeente is bestendigd.

Het bestuur staat er samen met de vaste medewerkers en de vrijwilligers voor, het museum een gewaardeerde plaats te geven in de cultuur en historie van Maassluis.

Vastgesteld door het bestuur van de Stichting Museum Maassluis in de vergadering van 25 april 2019.

De voorzitter:

Ing. J.R.K. Ploeg

De secretaris:

Drs. J.J.Eijsackers